

ضرورت بازنگری در زیرساخت‌های بازار سرمایه

فرایندهای صدور مجوزها و تایید صلاحیت‌ها متناسب با بزرگ شدن بازار توسعه پیدا نکرده است. بنابراین، زیرساخت‌های بازار سرمایه در حال بازنگری است و در این بازنگری‌ها باید از مشورت فعالان بازار استفاده بهینه شود.

به گزارش سایت خبری پرسون، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در نشست با نمایندگان تشکلهای بخش خصوصی در اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی تهران گفت: طبق رویکرد سازمان بورس و اوراق بهادار، دستورالعمل‌ها، ضوابط و نظارت‌ها در حوزه ناشران و نهادهای مالی با مشورت فعالان و ذی نفعان تصمیم‌گیری و سپس نهایی می‌شود.

مجید عشقی افزود: برگزاری جلسه‌های مختلف و مشورت به صورت نظام‌مند همواره در کارنامه فعالیت سازمان بورس و اوراق بهادار وجود دارد.

وی عنوان کرد: از زمان تاسیس سازمان بورس در سال ۸۴ تا سه سال پیش، تعداد ذی نفعان بازار سرمایه بسیار محدود و به کمتر از ده میلیون سهامدار می‌رسید که بخش بسیار کمی از این تعداد در بازار فعال بودند، اما با بحث ورود سهام عدالت به بازار سرمایه نزدیک به ۶۰ میلیون کد سهامداری مستقیم در بورس به وجود آمد و و مابقی مردم نیز از طریق صندوق‌ها و سایر نهادهای عمومی دیگر، ذی نفعان بازار شدند.

وی با اشاره به اینکه با حضور جمعیت بسیار زیاد به بازار سرمایه، به طور قطع قانون تجارت و فرایندهای موجود پاسخگوی نیازهای فعلی نیست، توضیح داد: به عنوان نمونه در بحث مربوط به پرداخت سود، قانون تجارت ۵۰ یا ۶۰ سال پیش نوشته شده که شرکت‌ها هشت ماه فرصت دارند تا این سود را پرداخت کنند، اما امروزه با توجه به تکنولوژی‌ها و با توجه به پیشرفت‌های موجود، این موضوع بی معنا است.

وی به نمونه‌های دیگری در این زمینه اشاره کرد و افزود: به عنوان نمونه، در موضوع مربوط به مهلت دو ماه استفاده از حق تقدم هم باید گفت، مدت دو ماه برای اینکه شرکتی بتواند فرایند افزایش سرمایه را شروع کند، بسیار زیاد است و به هیچ عنوان با مقتضیات این روزها سازگار نیست و یا در بحث پرداخت نقدی سود هم باید گفت که در دوره‌های گذشته شرکت‌ها ۴ تا ۵ هزار سهامدار داشتند و پرداخت سود نقدی آنها سخت نبود اما امروز با حضور ۶۰ میلیون سهامدار در کشور و حداقل ۷۰۰ تا ۸۰۰ ناشر، فرایند توزیع سود نقدی به چالشی بزرگ تبدیل شده است.

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار تصریح کرد: با توجه به اقدامات قابل توجهی که برای بازار سرمایه صورت گرفته است اما همچنان فرایندهای صدور مجوزها و تایید صلاحیت‌ها متناسب با بزرگ شدن بازار توسعه پیدا نکرده است. بنابراین، زیرساخت‌های بازار در حال بازنگری است و پیشنهادهایی که ارائه شده است در برنامه سازمان بورس وجود دارد.

وی در نشست با نمایندگان تشکلهای بخش خصوصی ادامه داد: برای تشکیل سرمایه باید به سمت شرکت‌های پروژه محور حرکت کرد به طوری که اولین شرکت، تامین مالی شده به این معنا که پذیره نویسی آن انجام شده، دستورالعمل آن نوشته شده و در نخستین جلسه‌های هیات مدیره یک تا دو بند آن اصلاح شده است.

عشقی در ادامه اضافه کرد: به طور قطع اصلاح‌های مربوط به مسائل مختلف انجام می‌شود به طوری که شرکت‌های بیشتری بتوانند وارد این فرآیند شوند.

وی با اشاره به موضوع بی اعتمادی مردم به بازار سرمایه اظهار کرد: سال گذشته دولت تامین مالی بسیاری از بورس کرد و به طور کلی فشار زیادی به بازار وارد آورد و بازار کشتش تعداد زیاد مردم و وجوه نقدینگی را نداشت و این امر موجب شد نقدینگی به سمت اقتصاد واقعی پیش نرود.

رییس سازمان بورس اظهار امیدواری کرد؛ در سال جاری و با پی‌گیری‌های جدی، می‌توان بخشی از اعتماد از دست رفته را جبران کرد.

پیگیری جدی سازمان برای لغو قیمت‌گذاری دستوری

وی در ادامه صحبت‌های خود به موضوع قیمت‌گذاری دستوری اشاره کرد و گفت: طی ۷ تا ۸ ماه گذشته، با کمک فعالان بخش خصوصی و اتاق بازرگانی، موضوع قیمت‌گذاری دستوری در بخش فولاد و پتروشیمی حل شده است اما لیست بالایی از قیمت‌گذاری دستوری بر صنایع کشور وجود دارد که کار را با مشکل مواجه کرده و نیازمند کمک و همراهی همکاران بخش خصوصی و اتاق بازرگانی است.

عشقی ادامه داد: قیمت‌گذاری دستوری فرایندهای دستوری در صنایع مختلف دارد به طوری که در بحث مربوط به فروش شرکت‌هایی که در گذشته دولتی بودند و در حال حاضر و در بازار سرمایه پذیرفته شده و بخش عمده سهام آنها به سهام عدالت و بخش خصوصی واگذار شده، فرایند فروش هنوز دست دولت است به طوری که، فروش داخلی و صادراتی پالایشگاه‌ها هنوز دست دولت است.

مجید عشقی با ابراز اینکه "امیدواریم با پیشنهادهای مطرح شده در نشست امروز و راهکارهای سازمان بورس بتوان وضعیت بازار را ساماندهی کرد، افزود: بحث مربوط به اصول حاکمیتی شرکت که در سال ۹۷ دستور حاکمیت شرکتی ابلاغ شد، چالش‌های جدی را به دنبال دارد که در دست اصلاح است و اگر همکاران در این جلسه پیشنهادی دارند آن را مطرح کنند.

وی درباره دامنه نوسان که بحث جدید و مبنایی در بورس است، بیان کرد: ملاحظاتی که درباره دامنه نوسان وجود دارد این است که با ابهامات زیادی در اقتصاد مواجه هستیم که بخشی از آن قیمت‌گذاری دستوری و تاثیراتی که بر سودآوری شرکت‌ها دارد، بر می‌گردد.

آخرین جزییات دامنه نوسان

رئیس سازمان بورس تصریح کرد: اگر دامنه نوسان حذف و یا افزایش داده شود، نوسان‌ها و تلاطم‌های بازار را به دنبال دارد. به عنوان نمونه، نوسان در خودرو ۲۰ درصد بود که با یک اصلاح قیمت، این نوسان ۲۰ درصد پایین آمد و سپس بالا رفت که این امر نشان از بی‌ثباتی تصمیم‌های مسئولان و مدیران کشور است و تلاطم‌های بازار دیگر قابل پذیرش نیست.

وی با بیان اینکه اگر قرار بر حذف یا افزایش یکباره دامنه نوسان باشد نوسانات و تلاطمات بازار بیشتر می‌شود، گفت: این تلاطمات در بازار، دیگر به هیچ عنوان قابل پذیرش نیست.

عشقی تاکید کرد: سیاست ما این است تا دامنه نوسان به تدریج باز شود اما این اتفاق در ابتدا باید از طرق شرکت‌هایی انجام شود که از ثبات بیشتری برخوردارند و در بازار بازیگران بزرگی دارند.

ضوابط مربوط به شرکت‌های استارت‌آپی یا فناوری‌محور

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در ادامه به بحث ضوابط شرکت‌های استارت‌آپی یا فناوری‌محور اشاره کرد و گفت: اصلاح ضوابط موجود نیازمند زمان زیادی است، زیرا کارگروه فرصت زیادی را برای جمع بندی ضوابط موجود صرف کرده است.

وی به بازنگری حتمی ضوابط موجود اشاره و اظهار داشت: پیشنهاد ما این بود تا فعالیت‌ها با ضوابط کنونی آغاز شود و در طی کار می‌توان مفاد آن را اصلاح کرد که این اقدام هم زمان‌بر خواهد بود.

عشقی بیان کرد: اگر قرار بود در ابتدای کار به اصلاح ضوابط پرداخته شود، در پذیرش شرکت‌ها به مشکل می‌خوردیم.

این عضو شورای عالی بورس به ریسک‌های حاکم در بازار اشاره کرد و گفت: تاکنون هیچ‌گاه با بحث فرهنگ‌سازی برای سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های پُرریسک بازار مواجه نبوده‌ایم.

وی ادامه داد: یکی از معضلات اصلی بازار در سال گذشته این بود که شرکت‌های پُرریسک و کوچک با منابع درآمدی کم بین پنج میلیون نفر توزیع شدند و به هر سهامدار پنج سهم رسید، در حالی که این اتفاق به عنوان چالش جدی برای بازار تلقی می‌شود.

عشقی با بیان اینکه این اتفاق زمینه ساز بهم‌ریختگی ساختار شرکت‌ها و بورس بود، افزود: بر روی این شرکت‌ها نمی‌توان بازارگردانی انجام داد؛ بنابراین باید اقدامی انجام شود تا شرکت‌های پُرریسک به این صورت بین میلیون‌ها سهامدار توزیع نشود.

نهادهای مالی مشترک بین سازمان بورس و بانک مرکزی

وی به نهادهای مالی مشترک بین سازمان بورس و بانک مرکزی اشاره کرد و گفت: کارگروه مشترکی با بانک مرکزی تشکیل شد که همه چالش‌های بین بانک مرکزی و سازمان بورس درباره نهادهای مانند تامین سرمایه و بانک‌ها بررسی می‌شوند و مورد بحث قرار می‌گیرند.

عشقی ادامه داد: تاکنون ۱۶ مورد در این کارگروه بررسی شده و در خصوص مباحث حد نصاب‌های سرمایه‌گذاری بانک‌ها، نرخ تسعیر ارز دارایی‌های ارزی بانک‌ها در حال مذاکره هستیم تا سریع‌تر به نتیجه برسیم و معضلات برطرف شود.

میزان فروش اوراق بدهی دولتی

عضو شورای عالی بورس به مباحث مطرح شده در خصوص فروش اوراق بدهی دولتی اشاره کرد و گفت: حجم عمده‌ای از افزایش میزان فروش معاملات اوراق بدهی در بورس مربوط به اوراق بدهی بازار متشکل پولی بود که در حال معامله بین بانک‌ها هستند؛ بنابراین آمار منتشر شده از اوراق بدهی به معنای انتشار اوراق نیست.

وی اعلام کرد: اکنون اوراقی که منتشر می‌شود متناسب با بازپرداخت اوراق است، اگر این حجم افزایش یابد در سال‌های آینده مشکل‌ساز خواهد شد.

به گفته عشقی، حجم این اوراق در مقایسه با اقتصاد پایین است و اکنون نمی‌تواند مشکل ساز باشد.

وی به بودجه سال ۱۴۰۱ اشاره کرد و گفت: اکنون فقط احکام بودجه منتشر شده است، برخی از پیشنهادات در سازمان برنامه و بودجه مطرح شده که تاکنون هیچ‌یک از آنها نظر دولت نیست و در حال رایزنی هستیم تا تغییرات یک‌باره در اعداد نداشته باشیم.

عشقی در پایان گفت: تاکید ما این است که دولت نباید متغیرهای اصلی کسب و کارها را در بودجه جابه‌جا کند، زیرا این امر باعث از بین رفتن ثبات می‌شود و پیگیر هستیم تا فرمول‌ها به صورتی قابل پیش‌بینی برای چندین سال باشد.

منبع: سنا